

M 0 4 1 1 0 3 1 4

Priloga k izpitni poli 1 (M041-103-1-1)

Aldous Huxley: Krasni novi svet (odlomek)

Aldous Huxley: Krasni novi svet. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003. 90–93

Ko sta se vračala čez Rokavski preliv, je hotel Bernard po vsej sili ustaviti propeler in obviseti s svojim helikopterjem tako, da bi bili vijaki komaj sto čevljev nad valovi. Vreme se je medtem poslabšalo, veter je zapihal od jugozahoda in nebo se je pooblačilo.

»Poglej!« ji je rekel.

»To je vendar strašno,« je vzkliknila Lenina, se zdrznila in umaknila od okna. Groza jo je bilo drveče praznote noči, črne, razpenjene vode, ki se je dvigala pod njima, bledega obličja lune, ki je bilo videti tako prepadeno in zmedeno med podečimi se oblaki. »Odpriva radio! Hitro!« Posegla je po gumbu na armaturni plošči in ga zavrtela kar na slepo.

»... nebo je modro v srcu tvojem,« je pelo šestnajst falzetnih glasov *tremolando*, »in vreme vedno je ...«

Nato pa hrk! in tiho je bilo. Bernard je izklopil tok.

»Rad bi imel mir, medtem ko gledam morje,« ji je rekel. »Človek v tem vražjem hrupu niti gledati ne more.«

»Ta glasba je vendar tako lepa. In jaz gledati sploh ne maram.«

»Jaz pa,« je trmoglavil on. »Pri tem imam občutek, kakor da ...« pomišljal je in iskal besede, ki bi izrazile tisto, kar je občutil, »kakor da bi bil pri tem bolj jaz sam, če razumeš, kaj hočem s tem reči. Bolj sam zase, ne zgolj del nečesa drugega. Ne samo celica v telesu družbe. Ali ti pri tem nimaš takšnih občutkov, Lenina?«

A Lenina je že jokala. »Strašno je, strašno je,« je venomer ponavljala. »In kako moreš vendar reči, da ne maraš biti del družbenega telesa? Saj končno sleherni izmed nas dela za vsakega drugega. Drug brez drugega ne moremo nič. Celo epsiloni ... «

»Da, saj vem,« se ji je porogal Bernard. »Celo epsiloni so koristni! Jaz sem tudi. Pa si prekleto želim, da ne bi bil!«

Lenina se je ob tem bogokletju kar zgrozila. »Bernard!« je ugovarjala vsa osupla in potrta. »Kako moreš vendar tako govoriti?«

On pa je zamišljeno in z drugačnim glasom ponovil za njo: »Kako le morem? Ne, problem je pravzaprav v tem: Kako je to, da ne morem, ali bolje rečeno – saj končno prav dobro vem, zakaj ne morem – kako bi bilo, če bi mogel, če bi mogel, če bi bil svoboden, ne pa zaslužjen zaradi svojega prilagajanja?«

»Ampak, Bernard, ti vendar govoriš strašne reči.«

»Si ti ne želiš, da bi bila svobodna, Lenina?«

»Ne vem, kaj hočeš s tem reči. Saj sem svobodna. Svobodna, da lahko čudovito uživam življenje. Dandanes smo vsi srečni.«

Bernard se je zasmel. »Da, dandanes smo vsi srečni. To začnemo otrokom vbijati v glavo že s petimi leti. Toda ali ti ne bi bilo všeč, Lenina, če bi bila toliko svobodna, da bi bila lahko kako drugače srečna? Po svoje, na primer, ne pa tako kakor vsi drugi?«

»Ne vem, kaj hočeš s tem reči,« je ponovila Lenina. Nato pa se je obrnila k njemu. »Oh, vrniva se, Bernard,« ga je zaprosila. »Tako zoprno se mi zdi tu.«

»Ali nisi rada z menoj?«

»Seveda sem, Bernard. Samo ne tu, kjer je tako strašno.«

»Mislil sem, da bova tu bolj ... bolj skupaj, ko vidiva samo morje in mesec. Bolj skupaj, kakor sva v gneči, ali celo v moji sobi. Ali tega ne razumeš?«

»Jaz ničesar ne razumem,« je rekla odločno; trdno je sklenila, da ne sme nobena stvar okrniti njenega nerazumevanja. »Nič ne razumem, najmanj pa to,« je nadaljevala z drugačnim glasom, »zakaj ne vzameš *some*, kadar te mučijo te tvoje strašne misli. Potem bi čisto pozabil nanje in bil bi dobre volje. Tako dobre volje,« je ponovila in se nasmehnila, kljub osupli zaskrbljenosti v očeh, vablljivo in nasladno dobrikajoče se, vsaj mislila si je tako.

Molče jo je gledal, njegov obraz je bil hladen in zelo resen – in se ji zazrl v oči. Čez nekaj sekund so njene oči trznile in se odmaknile, živčen, kratek smeh je privrel iz nje in skušala se je česa domisliti, a se ni mogla. Tišina se je vlekla in vlekla.

Ko je Bernard končno le spregovoril, je bil njegov glas tih in utrujen. »Prav,« je rekel, »se bova pa vrnila.« Močno je pritisnil na pedal za plin, da je stroj švignil proti nebu kakor raketa. V višini štiri tisoč čevljev je pognal propeler. Kako minuto ali dve sta letela molče. Nato pa je Bernard nenadoma bušil v smeh. Precej čuden smeh je to, si je mislila Lenina, a smeh je bil vendarle.

»Se zdaj bolje počutiš?« si je drznila vprašati.

V odgovor je dvignil roko od krmila, jo objel in ji začel božati prsi.

»Ford bodi zahvaljen,« je rekla Lenina sama pri sebi, »zdaj je spet normalen.«

Pol ure kasneje sta bila v njegovem stanovanju. Bernard je pogoltnil kar štiri tablete *some* obenem, odprl radio in televizor ter se začel slačiti.